:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

 $\dots$:Author: Emin Reşah $\dots$:Date: <>

Son Peygamber insanlar uykudadır, ölünce uyanırlar diyor. Buna benzer bir sözü, Hale Dwoskin'in bir bant kaydında da dinledim. Benzer değil, aslında aynısını. Ancak kendi meşrebince diyor ki bu adam /insan rüyada olduğunu bilirse rüyanın bitmesi için uğraşmaz, rüyanın hakkını vererek ama kafaya takmadan yaşar./

Budistler her insanın Buda tabiatına sahip olduğunu, yani aydınlanmasının mümkün olduğunu anlatır. Buna mukabil aydınlanma insanın kendi gayretiyle mi, yoksa iradesi dışında mı olur tartışması bildiğim kadarıyla bitmiş (veya bitmesi muhtemel) bir tartışma değil. Kendi gayretiyle olur diyenler, aydınlanmaya çalışır, diğerleri ise çalışmaz ve gelmesini bekler.

İnsan uykudan uyanabilir mi? Uyanması gerekir mi?

Askerdeyken bütün meselenin uzunca bir piyesi andırdığını kabul etmiştim. Tiyatroda insanların ne kadar bilgili veya eğitimli olduğuna bakılmaz, falanca rol için uygun mudur, ona bakılır. Burada da ortaokul terk bir çavuşun, yardımcı doçenti *eğitmesi* böyle bir rol dağıtımını andırıyordu. Askerde (bazıları unutsa da) bunun geçici olduğunu biliyoruz, rüyayı (veya kabusu) erkenden bitirmeye çalışmanın daha kötü olacağını, zamanı gelince hepimizin salıverileceğinin farkındayız. Rollerin ne şekilde dağıtıldığının önemi işte o salıvermeye kadar.

İnsan uykudan uyanmalı mıdır?

İnsanın uykudan uyanmasını, eğer askerden kaçış olarak görüyorsanız, hayır, ben bunu yapabileceğini veya yapması gerektiğini sanmıyorum. İnsan uykuda olduğunu öğrenebilir ve kendini müsterih kılabilir. Rüyayı elindeki imkanlar nisbetinde güzelleştirebilir, uyandığında güzel bir rüya görmüş olur. Bunu hatırlar ve güzel rüyaların günü güzelleştirmesi gibi uyandıktan sonrasını da güzelleştirir.

Ancak rüya bitsin diye gayret etmenin sonu yok. Uyandırılmadan rüyayı bitirmeye çalışmak, ya boş gayret, ya tüm gün baş ağrısı demek.